

# นบ บริหารการ

พิเศษ... 8.12

## อุดมศึกษา:การบริหารท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง

ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 8 (2540-2544) ได้กำหนดให้ปรับปรุงโครงสร้าง และระบบการบริหารมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อให้คล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เน้นประสิทธิภาพ จี๊วแต่แจ๊ว ให้มากขึ้น ทั้งการบริหาร การผลิตบัณฑิต การวิจัย ในขณะที่รัฐบาลจำเป็นต้อง รัดเข็มขัดมธยัสถ์มากขึ้นตามมาตรการกำหนดค่าจ้างของครู ที่ทุกหน่วยราชการต้องพยายามลดค่าจ้างลง คนเกษียณแล้วยุบอัตรา และให้หาจักรกลเข้ามาทำงานแทน การจ้างเหมาให้ออกชนเข้าทำแทนในงานที่สามารถทำได้ และให้หน่วยงานของรัฐแสวงหารายได้เองอีกส่วนหนึ่ง บรรยายภาศมหาวิทยาลัย จึงเน้นที่ขยายบริการวิชาการมากขึ้น แสวงหาความร่วมมือกับภาคเอกชน และการพัฒนาศักยภาพการวิจัยที่สามารถได้รายได้เข้ามามหาวิทยาลัย ตลอดจนการคำนวณต้นทุนต่อหน่วย หากกิจการใดพิจารณาแล้วไม่คุ้มทุน ให้ระงับหรือชะลอไว้ก่อน ให้จัดทำงบประมาณแบบวางแผนงาน จำเป็นงบอุดหนุนหรือเหมาจ่ายมากขึ้น รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ ให้ลดลง และเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบแผนงานได้สะดวกขึ้น

การเปลี่ยนแปลงนี้มหาวิทยาลัยอ่อนไหวตัวเร็วมาก สิ่งแรกคือ การปรับโครงสร้างองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ทุกมหาวิทยาลัยพยายามปรับโครงสร้าง และการบริหารงานบุคคล กรรมการข้าราชการมหาวิทยาลัย (ก.ม.) จึงแสวงหารูปแบบที่ เน้นความคล่องตัวจี๊วแต่แจ๊ว ไม่จำเป็นที่ทุกมหาวิทยาลัยจะต้องเหมือนกันทั้งหมด แต่ให้มีกรอบที่สามารถเห็นเป็นรูปธรรมได้ ในส่วนของ สภาข้าราชการและลูกจ้างมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ (ปามท.) ได้มีบทบาทช่วยคิดช่วยทำเรื่องเหล่านี้ในส่วนการบริหารจัดการบุคลากร ด้วย เพื่อให้ข้าราชการสายสนับสนุนวิชาการได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบทบาทและหน้าที่ ดังนั้น ข้าราชการสาย ข และ ค ตลอดจนลูกจ้างได้ประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลายครั้งหลายหน เพื่อหาข้อดีที่สุดในการนำเสนอให้ ก.ม. ได้นำไปพิจารณาในภาพรวม

ในวันที่ 28-29 มกราคม 2540 ที่ประชุมประธานสภาข้าราชการและลูกจ้างมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ (ปามท.) จึงจัดประชุมใหญ่ขึ้นที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ใช้โรงแรมโฆษะเป็นที่พัก และประชุมเพื่อติดตาม และรายงานผลการปรับปรุงโครงสร้างดังกล่าว โดยเชิญผู้เกี่ยวข้องจาก 22 มหาวิทยาลัยของรัฐ 416 คน เข้าประชุมค่าลงทะเบียนคนละ 1,000 บาท ใช้งบประมาณ 425,000 บาท ค่าตัวที่ซึ่งพฤติกรรมจะทำให้ผู้นำในสายงานช่วยวิชาการได้พบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสนอแนะและเปลี่ยนแปลงประสบการณ์อันกว้างขวาง และพัฒนา รูปแบบวิธีทำงานให้ถูกทิศทางที่เหมาะสมและตรงกันด้วย

วิทยากรที่รับเชิญไปร่วมประชุมเช่น ศ.ดร.เทียนฉาย กีระนันทน์ รศ.ดร.นิตย เศรษฐบุตร นายชาญ โกลสิน นายสุวิชัย รังสิกุล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รศ.ดร.สิทธิชัย โกลิช-อุดม นายวิระ ไชยธรรม นายโสภณ นุ่มทอง และปลัดทบวงมหาวิทยาลัยหมาดา รศ.ดร.วันชัย สิริชนะ เป็นต้น โดยรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยคือ นายมนตรี ด่านไพบูลย์ เจ้าภาพคือ อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น รศ.ปริญญ์ จินดาประเสริฐ และประธานสภาข้าราชการและลูกจ้างมหาวิทยาลัยขอนแก่นคือ นายวิฑูรย์ อำนวยพงษ์พันธ์ เป็นผู้จัดการประชุมครั้งนี้

เสร็จการประชุมเจ้าภาพจะนำที่ศึกษาแหล่งประวัติศาสตร์ในอีสาน และพาไปชม นครเวียงจันทน์ด้วยเรื่องรายการนี้เป็นของแถมในฐานะเจ้าภาพที่สืบทอดมาจากโครงการอีสานเขียวของ ฯพณฯ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ตั้งแต่ทำโครงการดังกล่าวเน้นการตลาดของอีสานที่ขยายการท่องเที่ยวเป็นการนำเงินตราเข้ามาภูมิภาคด้วย (ให้นำรูป 2 นิ้ว 2 รูป พร้อมสำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประชาชน หรือบัตรข้าราชการไปด้วย เพื่อทำใบผ่านด่าน)

นางยุคล ทองคัน ประธาน ปามท. ที่จะหมกมุ่นในการประชุมครั้งนี้ได้ขอเชิญชวน ข้าราชการที่ทำงานด้านสภา หรือชมรมสายสนับสนุนวิชาการได้ตื่นตัวในงานนี้ด้วย เธอบอกว่าสายวิชาการรุกไปข้างหน้ามากแล้ว สายสนับสนุนควรมีบทบาทคล้อยตาม และต้องทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพสูง ปัจจุบันผู้ปฏิบัติหน้าที่สายงานนี้เจ็บปริญญ์เอกปริญญ์ โทกว่าครั้งของปริญญ์ครแล้ว ไม่เหมือนสมัยก่อนที่เป็นสมัยนได้เข้าเข้ามาเป็นส่วนใหญ่ ทำให้สายวิชาการต้องมาทำงานธุรการแทน ครั้นถึงยุคที่เทคโนโลยีก้าวเข้าไปในอนาคตขนาดนี้ จำเป็นต้องรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองที่จะพัฒนาองค์กรได้แล้ว

การประชุมครั้งนี้จะเลือกประธานที่ประชุมประธานสภา ปามท.ใหม่ด้วย แรงผลักดันของกลุ่มสนับสนุนวิชาการจะส่งผลกระทบต่องานบริหารมหาวิทยาลัยในอนาคต เพื่อเลือกบ้างแต่ยังไม่สายวิชาการ ท้องคักให้ จี๊วแต่แจ๊ว ได้เน้น ต้องพร้อมใจกันทำ ไม่ถักกันเอง หรือตัดช่องน้อยแต่พอตัว และความเสมอภาคในการได้รับการปฏิบัติหน้าที่การงานอะไรที่จะทำให้อะไรทั้งหมดไปต้องรับทำ อะไรที่เหลือนำให้ขาดออกไป สร้างขวัญกำลังใจให้มากขึ้น เมื่อปรับปรุงแล้วควรตื่น ไม่ไปปรับแล้วเกิดความระส่ำระสายวิทยุหนีดีผ่อ

แน่นอนการเปลี่ยนแปลงย่อมต้องมีผู้ได้มีผู้เสีย แต่ทำอย่างไรที่จะให้ผู้คนที่ทำงานนั้นได้รับผลประโยชน์ที่เป็นธรรมด้วยกันทุกฝ่าย มหาวิทยาลัยจึงจะเจริญ.

เกษม จันทรน้อย

น.ส.พ. ใต้ขจร  
12/15  
13 ธ.ค. 40